

Bilaga till årsmötesprotokollet – Merparten finns för nedladdning i separata filer också.

1. Västindisk morgonbön. (finns på webben)
2. Minnesanteckningar från rapporterna
3. Nulägesrapporten från strukturutredningen om framtiden (finns på webben i PowPoint)
4. Tio trender (finns på webben)
5. Idémateriäl från Ludvika om lokal utbildning (finns på webben)
6. Idémateriäl från Ludvika om lokala gruppstadgar (finns på webben)

1. Västindisk morgonbön

Lär mig den underbara läxan att jag ibland faktiskt har fel

Herre, Du vet bättre än jag, att jag blir äldre för var dag och en dag kanske kommer att bli mycket gammal. Bota mig från den ödesdigra vanan att tro att jag alltid måste yttra mig om allting.

Befria mig från föreställningen, att jag alltid måste hjälpa till att lösa de andras problem.

Hjälp mig att ta hänsyn till alla omständigheter utan att vara lynnig, att vara hjälpsam utan att mästra. Med min enorma mängd visdom verkar det synd att inte använda den - men Du vet, Herre, att jag behöver några vänner kvar.

Avhåll mig från att underhålla andra med en ändlös rad detaljer - ge mig vingar, så att jag kommer fram till - poängen.

Försegla mina läppar, när det gäller mina egna krämpor. De tilltar och det blir allt ljuvligare att älta dem om och om igen.

Jag törs inte be om nåden att njuta av andras historier, men hjälp mig åtminstone att uthärda dem med tålamod.

Jag vågar inte be om bättre minne men en växande ödmjukhet och mindre tvärsäkerhet, när det kolliderar med vad andra minns.

Lär mig den underbara läxan att jag ibland faktiskt tar fel.

Låt mig vara förnuftig och mild. Jag vill inte bli ett helgon - en del av dem är så svåra att leva med - men en sur gammal människa utgör kronan av djävulens arbete.

Ge mig gåvan att upptäcka goda ting på oväntade platser och talanger hos obegåvade människor. Och ge mig nåden att få säga det till dem.

2. Rapporter minnesanteckningar efter protokollet

a) Gruppen har med årets mandatsstöd cirka 73.000 kr.

b) Strukturutredningen med Rådslag om framtiden. Lars Rydje gick igenom det material som kyrkomötesgruppen fick del av nyligen. Maria Lagerman kompletterade med de tio tendenser som stiftsstyrelsen, egendomsnämnden och domkapitlet fick föredragna nyligen. (se nedan)

Cirka 15 personer från varje stift kommer att bjuds in under tre dagar för infallsvinklar.

Ur vår diskussion

- Definitionen om grundläggande uppgiftens fyra ben, Gudstjänst, Undervisning, Diakoni och Mission.
- Församling utan egna gudstjänster kanske blir ett framtidsscenario (annex).

- Viktigt att hålla samman verksamheterna över grundläggande uppdraget. Finns exempel på att man säljer ut alla församlingshem. Modéus bok (kh i Lund) med erfarenheter från 35 församlingar som växer. 21 pers i Leksand har studiecirkel kring boken 6 ggr. Längta efter Liv. Delaktighet – gemenskap.
- Social evangelisation – uppgiften i samhället borde in i den grundläggande uppgiften.
- Folkkyrkoprincipen kräver territorialprincipen
- Kan bli strider och motsättningar kring en fri församlingstillhörighet
- Billings tanke om den religiösa folkkyrkan lever än i vårt stift.
- Socialt arbete leder till evangelisation – preevangelisation.
- 33 % konfirmander i vårt stift
- Är man viktig som person deltar man av eget intresse. KR behöver analysera strömningar och möta med positiva motkrafter.
- Använd församlingsinstruktionen som ett instrument att möta nya behov.
- Vore ju bra om Mona Sahlin sa centralt att det är en viktig utredning.
- Förutsätter att om det kommer via distriktet så hamnar frågan också hos de kyrkopolitiskt ansvariga i varje AK.

c) Rådslag om partiets förhållande till kyrkopolitiken kommer efter kongressbeslut att genomföras framöver. Förhoppning att aktiva kyrkopolitiker deltar i besvarandet lokalt och agerar för att vi ska fortsätta driva kyrkopolitiken inom partiet, och inte som en fristående organisation.

d) Riksdagen förlängde den kyrkoantikvariska ersättningen, men tog bort rätten att vara ledig för förtroendeuppdrag i Svenska kyrkan och skattefriheten för prästlönstillgångar. Begravningsbyråer ska kyrkostyrelsen bevilja om församlingar vill starta, annan verksamhet är fri att etablera för församlingarna.

e) Ludvika arbetar för att utveckla metoderna att föra ut vad församlingen gör till medlemmarna. Fullmäktigeledamöterna ska få mer än sina 4x1 timmars fullmäktige och erbjudas en lokal utbildning om vad församlingen gör så att man kan gå ut och berätta för sina egna föreningar/grupper/arbetsplatser vad församlingen gör. En CD-skiva ska presentera församlingens verksamhet som man kan visa de olika verksamhetsområdena. Talarstolpar. Fritt att välja vad man vill vara ambassadör för. En grundläggande utbildning om den kristna kyrkans budskap är introduktionen, sen administration och en lördagsutbildning + en kväll för uppföljning. Avsatt 400 000 i budget för utbildningen. Få ett aktivt fullmäktige som bär ut verksamheten. Modellen kommer finnas att hämta på vår egen sida www.gammelbo.se/stift.htm.

f) Kyrkofullmäktigegruppen i Ludvika har anpassat partiets normalstadgar för grupper vilket bifogas protokollet som ett idématerial för andra fullmäktige grupper som vill göra lokalt anpassade gruppstadgar. Ludvika har valt en modell där gruppordförandeuppdraget ska rotera. Förslaget ska behandlas och antas av arbetarekommunen. Gruppens ledamöter betalar 150 kr/person för den service arbetarekommunen ger gruppen.

g) Kyrkomötesombuden har haft en träff på Rönneberga. Vi behöll våra 71 mandat i kyrkomötet.

Kerstin Björk nominerad till ledamot i Skutnämnden som ev blir ett utskott framöver.
Lars nomineras som viceordförande i KM

Britas Lennart nomineras till ordförandeskapet i Nämnden för utbildning forskning och kultur.

Finns risk att förlora en plats i kyrkostyrelsen om Frimodig kyrka och Sverigedemokraterna går ihop. Annars kommer vi agera för att få proportionell representation i kyrkostyrelsens AU. (Vi har genom åren haft tre personer där från Västerås, men ingen på förslag.) Levi kommer nomineras till förste eller andre vice ordförande.

Kyrkomötets åtta olika utskott presenterades i stationer.

h) Stiftsstyrelsen, domkapitlet och egendomsnämnden genomförde en resa till vårt vänstift i England, Gloucester stift. Bilder visades.

i) Beredningsutskottet har fått en inbjudan till Idre församling. Lena Bergkvist, pressekreteraren har sagt upp sig, ersätts av Pelle Söderbäck, tidigare internationell sekreterare. Båda stiftsgårdarna är utan föreståndare. På gång en ny ansökan i Rättvik för att bemannas med 2,0 präster (inte 2,4 som man haft). Troligen kommer en präst som finns där söka. Finnåker löper på men ska skriva en profil när inriktningen blivit klar, oklart om man avser söka en präst. Strukturutredningsdagarna genomförs i april.

j) Fjällkyrkan i Sälen har det inte hänt något mer med än att processen med överklagandet av fullmäktigebeslutet pågår. Tillsynsansvaret ligger naturligtvis på den lokala församlingen men de vill driva verksamheten själva från församlingen. Rätten att lämna stiftsbidrag till stiftelsen kommer prövas genom processen. Församlingsprästen har vigslar, dop och gudstjänster hos Fjällkyrkan precis som förr.

3. Strukturutredningen – en nulägesrapport.

Strukturen på lokal nivå i Svenska kyrkan

Kyrkomötesgruppen

26-28 februari 2010

Margareta Carlenius, Lars Johnsson

Strukturen på lokal nivå

- Vad är en församling 2025?
- Vad ska församlingen klara av och vilka resurser behövs då?
- Hur ser samhället ut 2025?
- Hur är den lokala nivån inom Svenska kyrkan organiserad år 2025?

Vad påverkar vår organisation?

- Arbetsmiljökrav
- Omvärlden
- Medlemstalsutveckling
- Momslagstiftning
- Samverkansmöjligheter
- Fastighetskostnader
- .....

Strukturutredningen

- En utredning med syfte att förenkla och förtydliga kyrkans lokala nivå: pastoralt, administrativt och ekonomiskt
- Startade i augusti 2008
- Ska vara färdig 1 april 2011

Strukturutredningens uppdrag

- ”Skapa bästa möjliga organisatoriska förutsättningar för församlingarna att fullgöra sin grundläggande uppgift”
- Lokal gemenskap och rationell förvaltning.

Kännetecken att beakta:

- delaktighet, ansvarstagande, gemenskap
- tydlig ansvarsfördelning
- långsiktig ekonomisk bärkraft
- god arbetsmiljö

Strukturutredningens uppgifter dessutom

- Utvärdering av indelningsändringarna under 2000-talet.
- Reflektion kring församlingsbegreppet.
- Ge förslag beträffande den framtida lokala strukturen och ev. följdförslag beträffande stift och nationell nivå.

Skäl för indelningsändringar idag

- Uppfyller ej kravet om regelbundna gudstjänster
- Saknar eller kommer att sakna förtroendevalda
- Önskemål om en sammanläggning
- Skäl knutna till personalsituationen
- Skäl knutna till ekonomin
- Önskan om att förenkla organisationen
- Möjligheten att med en ny organisation vara bättre rustad för framtida krav
- Anpassning till rådande verklighet – att skilda församlingar redan fungerar som en enhet
- Demografiska aspekter
- Gränsernas ändamålsenlighet

Församlingsbegreppet

Behovet av en förnyad reflektion kring församlingsbegreppet

Flera aspekter

- den grundläggande uppgiften
- gemenskapsaspekten
- territorialprincipen
- vistelsebegreppet

Den grundläggande uppgiften

- Ingen ändring av den grundläggande uppgiften
- Bara kyrkan kan sprida evangelium i ord, sakrament och handling. Det är det övergripande uppdrag som våra strukturer ska tjäna.

Tendenser

- År 2025 lever församlingen och samhället på ett mycket stort avstånd från varandra.
- Det finns inte många kontaktpunkter.
- Det är svårt för kyrkan att nå ut med sina berättelser och sin förkunnelse.

Men

- Vår kyrka kan inte existera avskild från samhället. Våra strukturer måste vara sådana att de möjliggör för oss att fullgöra vårt uppdrag.

Administrationskostnader

- Landsbygd: svagt sjunkande kostnader från 2000 till 6000 tillhöriga.
- Större och Mindre tätort: långsamt men jämnt sjunkande kostnader från 2000 till 14000 tillhöriga.
- Medelstor stad: ingen urskiljbar tendens inom berörda storleksgrupper, dvs. mellan 16 000 och 40 000 tillhöriga.
- Storstad: tydligt sjunkande kostnader fram till nivån 40 000 tillhöriga.
- Iakttagelse: besparingseffekten av indelningsändring är kortvarig och man kommer tillbaka till den relativa nivån jämfört med jämförelsegruppen efter ett par år.

Ekonomi i indelningsändrade enheter

- Det inte verkar ske några dramatiska förändringar efter en indelningsändring, men att det går att se vissa tendenser, såsom en viss positiv eller åtminstone neutral effekt.
- Som en allmän trend kan noteras att administration tenderar att bli alltmer komplicerad och därmed kräva mera kompetens. Resurser som frigörs vid en indelningsändring kan därför behöva användas till att förstärka den administrativa kompetensen. Ökade administrativa kostnader behöver således inte vara en följd av indelningsändringen i sig.

Administrativa system

- Samordning ja, men på vilken nivå?
- Flera olika ”försök” pågår

År 2018 har vi en kyrka med...?

- Knappt 6 miljoner medlemmar dvs 825 000 färre medlemmar än 2008
- Där ca 61% av folkmängden är medlemmar i kyrkan
- Organisationens medelålder har höjts med tre år
- Från 3,1 miljoner yrkesverksamma till 2,5 miljoner, en minskning med 18%.
- Antalet döpta och konfirmerade har minskat markant Är detta allvarligt?

Bör detta bemötas?

Och i så fall på vilket sätt?

Rådslag våren 2010

- Synpunkter på utmaningar och ”modeller”
- Alla får lämna synpunkter
- Webb
- Synpunkter senast 30 juni

Utmaningar bl a

- Församlingens uppgift
- Gemenskap - rationalitet
- Det ser inte likadant ut

- Minskande antal tillhöriga
- Krympande ekonomi
- Ökade administrativa krav
- Kyrkliga kulturarvet

”Modeller”

- Underlag för samtal och synpunkter till utredningen – inte kompletta fixa modeller
- Delar av modellerna kan kombineras
- Gemensamma administrativa system är modelloberoende
- Begravningsverksamheten separat

Grov tidplan för utredningen

- 2010
  - Genomföra ett rådslag i hela Sv kyrkan under våren
  - Utarbeta förslag/modell
- 2011
  - Slutligt betänkande

4. Tio trender.

Trender

1. Ökad koncentration till storstäder
2. Åldrande befolkning
3. Ökad polarisering
4. Minskad lojalitet och tilltro till auktoriteter
5. Konstant ideellt engagemang i ny gestalt
6. Ökad rörlighet
7. Ökad mångfald
8. Sociala nätverk blir allt viktigare
9. Ökad konkurrens om människors uppmärksamhet
10. Personligt välbefinnande i fokus

5. Idématerial från Ludvika om lokal utbildning

Förslag 2010-03-01 (S.L.)

Utbildning av förtroendevalda i Ludvika församling

Syfte:

Att ge alla i fullmäktige kunskaper om vad vi gör i vår församling och hjälp att föra ut det till församlingens medlemmar dvs. till dem som valt oss.

Utbildningens innehåll:

Utgångspunkten – Församlingens uppdrag – samt det ”gemensamma ansvaret” och begreppen ”styrning och ledning”. KO Andra avdelningen (särskilt inledningen).

Styrdokument (som kyrkofullmäktige och kyrkoråd varit med om att fastställa):

- församlingsinstruktion
- målbeskrivningar

- budget
- särskilda anvisningar

Redovisning av nuvarande och planerat arbete från ansvariga gruppledare. Hur skulle dessa vilja ha sin verksamhet presenterad för att den ska nå ut till församlingens medlemmar.

Hjälpmedel för att de förtroendevalda ska kunna medverka i information om församlingens verksamhet. Exempelvis:

- informationsblad, broschyrer
- ”budgetkarta” – hur medel fördelas på olika verksamhetsgrenar
- talarstolpar – eventuellt för datorpresentation
- CD-skivor

Gruppsamtal (eventuellt vid flera tillfällen) kring:

- given information – något som saknas?
- hur kan den på olika sätt användas för att få ut budskapet
- behov av material

Uppgifter för hemarbete

- hur lägger jag upp en egen presentation av (ev. en del av) församlingens verksamhet.

Hur ska det här läggas upp? En lördag och en kväll? Tre kvällar?

6. Idématerial från Ludvika om lokala gruppstadgar.

STADGAR FÖR SOCIALDEMOKRATISKA KYRKOFULLMÄKTIGEGRUPPEN I LUDVIKA FÖRSAMLING

§ 1 Ändamål

Kyrkofullmäktigegruppens uppgift är

att på grundval av partiets program, handlingsprogram för kyrkan och det egna kyrkopolitiska programmet verka för de socialdemokratiska idéerna i de kyrkopolitiska frågorna,

att under demokratiska former och i nära anslutning till arbetarkommunen verka för de kyrkopolitiska frågorna,

att i samarbetet inom gruppen åstadkomma en grundlig beredning och behandling av förekommande frågor.

§ 2 Medlemskap och avgifter

Mom. 1 Ledamöter och ersättare i Ludvika församlings kyrkofullmäktige, som tillhör Sveriges Socialdemokratiska Arbetareparti, är medlemmar i fullmäktigegruppen.

Mom. 2 Gruppmedlemmarna ska eftersträva sammanhållning och ett enigt uppträdande.

Mom. 3 Gruppens årsmöte fastställer gruppavgift.

§ 3 Behandling av förekommande frågor

Mom. 1 Gruppmedlem som ämnar väcka motion eller framföra interpellation i kyrkofullmäktige ska innan detta sker informera gruppstyrelsen.

Mom. 2 Då ärende av större principiell eller ekonomisk betydelse behandlas, ska partiets representanter i det utskott eller särskilda arbetsgrupp som berett eller kommer att bereda ärendet kallas till fullmäktigegruppens möten och ha yttrande- och förslagsrätt.

Mom. 3 I ärenden som gruppen förklarar vara av principiell karaktär och/eller av större ekonomisk betydelse förutsätts att gruppmedlemmarna lojalt följer gruppens beslut. Om gruppmedlem i andra ärenden inte anser sig kunna biträda gruppens beslut, skall

detta anmälas vid gruppmötet och antecknas till protokollet. I alla övriga ärenden följer medlemmarna gruppens beslut.

Mom. 4 Förslag till kandidater till val, som förrättas av kyrkofullmäktige samma år som val ägt rum, förbereds av en särskild valberedning som utses av arbetarkommunens årsmöte. I denna bör ingå representanter för arbetarkommunens och kyrkofullmäktige gruppens styrelser.

Mom. 5 Förslag på kandidater till ett kommande val förbereds av i föregående punkt nämnd valberedning och sänds till denna inom fastställda tid. Efter nomineringstidens utgång har endast valberedningen rätt att föreslå kandidater.

Valberedningen upprättar förslag till lista som föreläggs arbetarkommunens och kyrkofullmäktige gruppens styrelser för yttrande. Därefter behandlas förslaget av arbetarkommunens representantskap innan det fastställs av kyrkofullmäktige gruppen.

Mom. 6 Gruppen ska medverka till att sådana kyrkopolitiska frågor som kan ha större principiell eller ekonomisk betydelse behandlas av arbetarkommunens styrelse eller representantskapsmöte.

Mom. 7 Gruppen ska till arbetarkommunen årligen lämna rapport om sin verksamhet. Rapporten införs i arbetarkommunens årsberättelse.

Mom. 8 Gruppmedlem kan hos gruppstyrelsen hemställa om att redogörelse eller information över viss fråga skall tas upp på gruppmötet.

§ 4 Möten

Mom. 1 Medlem ska, om inte godkänt förhinder föreligger, delta i gruppens möten.

Mom. 2 Hela fullmäktige gruppen sammanträder dels en timme omedelbart före sammanträde i kyrkofullmäktige, dels i regel vid två tillfällen för planering m.m. varje vår och höst. Dessutom sammanträder de av gruppens medlemmar som är ledamöter eller ersättare i kyrkorådet respektive kyrkogårds- och fastighetsutskottet en timme före respektive möte.

Mom. 3 Fullmäktige gruppen kan medge att även andra kyrkopolitiskt aktiva partimedlemmar kan få delta i gruppens vår- och höstmöten. Rösträtt har dock endast gruppens medlemmar.

Mom. 4 Alla som deltar i gruppens möten, förbinder sig att inte till obehöriga lämna meddelanden om gruppens angelägenheter eller om ärende, som varit föremål för gruppens handläggning.

Mom. 5 Vid gruppens årsmöte skall förutom övriga ärenden behandlas:

1. Årsberättelse.
2. Ansvarsfrihet för gruppstyrelsen.
3. Gruppavgift.
4. Val av gruppstyrelse.
5. Val av gruppens egen valberedning.

§ 5 Styrelse

Mom. 1 Gruppens arbete leds av en styrelse som väljs årligen av gruppens årsmöte. Styrelsen ska bestå av minst tre ledamöter och 3 ersättare. Ordförande och sekreterare väljs på gruppens årsmöte. Ordförandeposten bör efter högst två år cirkulera bland gruppens ledamöter. Till styrelsen ska alltid adjungeras den socialdemokratiska gruppledaren i Kyrkorådet och Kyrkogårds- och fastighetsutskottet.

Mom. 2 Styrelsen ska se till att dessa stadgar följs och att fattade beslut verkställs.

Mom. 3 Ordförande ska till varje gruppmöte göra upp förslag till dagordning tillsammans med den socialdemokratiska gruppledaren i Kyrkorådet och i Kyrkogårds- och fastighetsutskottet.

Mom. 4 Till gruppens ordinarie möten anses medlemmarna automatiskt kallade genom kallelsen till Kyrkofullmäktige, Kyrkoråd respektive Kyrkogårds- och fasighetsutskott. Till övriga möten kallas med e-post eller med brev.

Mom. 5 Sekreteraren ska föra protokoll över fullmäktiggruppens förhandlingar.

Mom. 6 Gruppens ekonomi och inkasserande av medlemsavgiften administreras av arbetarekommunen.

§ 6 Revision

Mom. 1 Revision av fullmäktigegruppens verksamhet skall utföras av arbetarekommunens revisorer.

Mom. 2 Arbetarekommunens revisorer skall granska gruppens verksamhet under föregående år samt tillstyrka eller avstyrka ansvarsfrihet för styrelsen till fullmäktigegruppens årsmöte.

§ 7 Allmänna bestämmelser

Mom. 1 Dessa stadgar kan endast ändras av arbetarekommunens årsmöte.

Mom. 2 Kyrkofullmäktigegruppens och arbetarekommunens styrelser ska yttra sig över föreslagen stadgeändring.

Stadgarna antagna vid Kyrkofullmäktigegruppens årsmöte 2010 – 02 – 17.